

Kolorowe szkice z Syberii

Opis zbioru

Jerzy Tomaszek miał 12 lat, gdy wiosną w 1940 roku wraz z mamą, babcią i młodszą siostrą został wywieziony w głąb Związku Radzieckiego. Pewnego dnia nastoletni Jurek dostał w paczce z Polski szkicownik, czerwono-czarny, z płóciennym brzegiem. Przedmiot stał się jego nieodłącznym towarzyszem, powiernikiem i wsparciem w oswojeniu nowej rzeczywistości. Chłopiec tworzył w nim plany mieszkań w kołchozach w Pieszczance i Presnogorkowcach, rysował kolorowe mapy świata i wazony z kwiatami, odtwarzał ulice rodzinnego Stanisławowa. Innego dnia zaś kreślił rozbudowane bitwy powietrzne i odtwarzał widok na czerwony wagon bydłocy, którym jechali na Sybir. Z zarysem nieznannej postaci w oknie. Szkicownik wraz z wywiadem przeprowadzonym z Jerzym Tomaszkiem stanowią unikatową kolekcję w zbiorach Muzeum Emigracji, dostępną na stronach www.archiwumemigranta.pl oraz www.zbiory.muzeumemigracji.pl

Audiodeskrypcja

Autor: Jerzy Tomaszek

Rok powstania: 1940

Technika: grafika, rękopis

Wymiary: szerokość 27,5 centymetra, wysokość 20 centymetrów, grubość 1 centymetr

Dwa arkusze szkicownika zorientowane poziomo. Na jednym arkuszu kolorowy rysunek krajobrazu. Dwie drewniane chaty z pali otoczone lasem iglastym. Za chatami trzy szczyty gór. Na górach zielone plamy imitujące roślinność. Za górami błękitne niebo i tęcza. Tęcza zaczyna się od lewego brzegu kartki i sięga do środkowego szczytu górskiego, do połowy strony.

Chaty są parterowe, nie mają okien, tylko drzwi. Dach mają czterospadowy. Na każdym spadzie są krótkie, gęsto rozsiane pociągnięcia kredką. Dach jest prawdopodobnie ze słomy lub innej roślinności. Z jednego domu uchodzi dym. Chaty stoją na zielonej polanie, mają dużo miejsca wokół.

Na drugim arkuszu kolorowy rysunek wagonu pociągowego do przewożenia bydła. Wagon zajmuje prawie całą kartkę i jest zorientowany wzdłuż niej. Po lewej widać podczepiony kolejny wagon. Pojazd stoi na torach. Jest czerwony, ma szary dach. Ma zaryglowane drzwi po środku i dwa małe, zakratowane okna po bokach. Zza prawego okna widać kształt przypominający ludzką głowę. Tło rysunku jest niebieskie.